Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu kolmas jaosto)

1 päivänä helmikuuta 2017 *

Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu — Kannekirjelmän täsmällisyys — Tutkittavaksi ottaminen — Perusoikeuskirjan 47 artikla — Oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto — Aineellinen vahinko — Maksamatta jätetylle sakolle kertyneet korot — Pankkitakauskulut — Aineeton vahinko — Syy-yhteys

Asiassa T-479/14,

Kendrion NV, kotipaikka Zeist (Alankomaat), edustajinaan aluksi asianajajat P. Glazener ja T. Ottervanger, sittemmin Ottervanger,

kantajana,

vastaan

Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, asiamiehinään aluksi A. Placco, sittemmin J. Inghelram ja E. Beysen,

vastaajana,

jota tukee

Euroopan komissio, asiamiehinään T. Christoforou, S. Noë ja P. van Nuffel,

väliintulijana,

ja jossa on kyse SEUT 268 artiklaan perustuvasta vaatimuksesta sen vahingon korvaamiseksi, joka kantajalle on väitetysti aiheutunut unionin yleisessä tuomioistuimessa 16.11.2011 annettuun tuomioon Kendrion v. komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667) johtaneessa asiassa käydyn oikeudenkäynnin keston vuoksi,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. Papasavvas sekä tuomarit I. Labucka, E. Bieliūnas (esittelevä tuomari), V. Kreuschitz ja I. S. Forrester,

kirjaaja: hallintovirkamies G. Predonzani,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 20.7.2016 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

tuomion

I **Asian tausta**

1 Kendrion NV nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 22.2.2006 jättämällään kannekirjelmällä kanteen [SEUT 101] artiklan mukaisesta menettelystä (asia COMP/F/38.354 – Teollisuussäkit) 30.11.2005 tehdystä komission päätöksestä K(2005) 4634 (jäljempänä päätös K(2005) 4634). Kannekirjelmässään se lähinnä vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin ensisijaisesti kumoaa tämän päätöksen kokonaan tai osittain tai toissijaisesti kumoaa sille kyseisellä päätöksellä määrätyn sakon tai ainakin alentaa sen määrää.

2 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi tämän kanteen 16.11.2011 antamallaan tuomiolla Kendrion v. komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667).

3 Kantaja valitti 26.1.2012 jättämällään valituskirjelmällä 16.11.2011 annetusta tuomiosta Kendrion v. komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667).

4 Unionin tuomioistuin hylkäsi tämän valituksen 26.11.2013 antamallaan tuomiolla Kendrion v. komissio (C-50/12 P, EU:C:2013:771).

II **Oikeudenkäynti ja asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset**

5 Kantaja nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 26.6.2014 jättämällään kannekirjelmällä tämän kanteen Euroopan unionia, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, vastaan.

6 Euroopan unionin tuomioistuin esitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 8.9.2014 jättämällään erillisellä asiakirjalla 2.5.1991 annetun unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohtaan perustuvan oikeudenkäyntiväitteen.

7 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Euroopan unionin tuomioistuimen esittämän oikeudenkäyntiväitteen 6.1.2015 antamallaan määräyksellä Kendrion v. Euroopan unioni (T-479/14, ei julkaistu, EU:T:2015:2) ja määräsi, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

8 Euroopan unionin tuomioistuin teki unionin tuomioistuimen kirjaamoon 17.2.2015 jättämällään valituskirjelmällä 6.1.2015 annetusta määräyksestä Kendrion v. Euroopan unioni (T-479/14, ei julkaistu, EU:T:2015:2) valituksen, joka merkittiin rekisteriin numerolla C-71/15 P.

9 Unionin yleisen tuomioistuimen kolmannen jaoston puheenjohtaja päätti 2.3.2015 antamallaan määräyksellä Euroopan unionin tuomioistuimen pyynnöstä lykätä tämän asian käsittelyä siihen saakka, kunnes unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa asiassa C-71/15 P, unionin tuomioistuin v. Kendrion.

10 Unionin tuomioistuin poisti asian rekisteristä 18.12.2015 antamallaan määräyksellä unionin tuomioistuin v. Kendrion (C-71/15 P, ei julkaistu, EU:C:2015:857).

11 Kun asian käsittely oli aloitettu uudelleen, Euroopan komissio pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 15.1.2016 jättämällään kirjelmällä saada osallistua oikeudenkäyntiin väliintulijana tukeakseen Euroopan unionin tuomioistuimen vaatimuksia.

12 Euroopan unionin tuomioistuin jätti vastineensa 16.2.2016.

13 Unionin yleinen tuomioistuin siirsi asian 17.2.2016 laajennettuun kolmanteen jaostoon.

14 Unionin yleinen tuomioistuin päätti 2.3.2016, ettei toinen kirjelmien vaihto ollut tarpeen. Lisäksi se pyysi työjärjestyksensä 89 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena Euroopan unionin tuomioistuinta ilmoittamaan, oliko tämä pyytänyt ja saanut kantajalta ja komissiolta luvan esittää tietyt vastinekirjelmän liitteenä olevat ja 16.11.2011 annettuun tuomioon Kendrion v. komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667; jäljempänä asia T-54/06) johtaneeseen asiaan liittyvät asiakirjat.

15 Unionin yleisen tuomioistuimen laajennetun kolmannen jaoston puheenjohtaja hyväksyi 15.3.2016 antamallaan määräyksellä Kendrion v. Euroopan unioni (T-479/14, ei julkaistu, EU:T:2016:196) kirjelmän, jolla komissio oli pyytänyt saada osallistua oikeudenkäyntiin väliintulijana tukeakseen Euroopan unionin tuomioistuimen vaatimuksia, ja täsmensi, että komissiolla oli 2.5.1991 annetun työjärjestyksen 116 artiklan 6 kohdassa määrätyt oikeudet.

16 Euroopan unionin tuomioistuin vastasi 18.3.2016 edellä 14 kohdassa mainittuun kysymykseen. Se vaati unionin yleistä tuomioistuinta toteamaan ensisijaisesti, ettei sen tarvinnut pyytää eikä saada kantajalta ja komissiolta lupaa asiaan T-54/06 liittyvien asiakirjojen esittämiseen, ja toissijaisesti, että kantaja ja komissio olivat implisiittisesti antaneet sille tämän luvan. Edelleen toissijaisesti Euroopan unionin tuomioistuin vaati, että sen vastausta pidettäisiin prosessinjohtotoimea koskevana hakemuksena, jolla vaadittiin, että unionin yleinen tuomioistuin määrää esitettäväksi tämän kanteen yhteydessä asian T-54/06 asiakirja-aineistot ja erityisesti vastinekirjelmän liitteenä olevat asiakirjat.

17 Unionin yleisen tuomioistuimen laajennetun kolmannen jaoston puheenjohtaja päätti 4.4.2016 poistaa asiakirja-aineistosta ne käsiteltävässä asiassa esitetyn vastinekirjelmän liitteisiin sisältyneet asiakirjat, jotka liittyivät asiaan T-54/06. Se perusteli päätöstään yhtäältä sillä, että Euroopan unionin tuomioistuin ei ollut pyytänyt eikä saanut asian T-54/06 asianosaisilta lupaa esittää mainittuja asiakirjoja, ja toisaalta sillä, ettei tämä ollut hakenut työjärjestyksen 38 artiklan 2 kohdan mukaisesti lupaa tutustua kyseistä asiaa koskeviin asiakirja-aineistoihin. Toiseksi unionin yleisen tuomioistuimen laajennetun kolmannen jaoston puheenjohtaja päätti työjärjestyksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti pyytää kantajaa ottamaan kantaa edellä 16 kohdassa mainitussa Euroopan unionin tuomioistuimen 18.3.2016 päivätyssä vastauksessa toissijaisesti esitettyyn prosessinjohtotoimea koskevaan hakemukseen.

18 Kantaja vaati 12.4.2016 unionin yleistä tuomioistuinta noudattamaan päätöksessään kohtuusharkintaa, jossa otetaan huomioon molempien asianosaisten intressit ja Euroopan unionin tuomioistuimen esittämän hakemuksen käsittelyssä noudatettavan menettelyn monimutkaisuus.

19 Unionin yleinen tuomioistuin totesi 11.5.2016, että käsiteltävän asian valmistelu ja ratkaiseminen edellyttivät riidan kohteen perusteella sitä, että asian T-54/06 asiakirja-aineistot asetetaan sen saataville. Tämän vuoksi unionin yleinen tuomioistuin määräsi työjärjestyksensä 89 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena, että asian T-54/06 asiakirja-aineistot otetaan nyt käsiteltävän asian asiakirja-aineistoon.

20 Euroopan unionin tuomioistuin pyysi 17.6.2016 asian T-54/06 asiakirja-aineistojen tiedoksi antamista.

21 Unionin yleinen tuomioistuin pyysi 28.6.2016 kantajaa toimittamaan tietyt asiakirjat ja esitti sille kysymyksen istunnossa vastattavaksi.

22 Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin kuultiin 20.7.2016 pidetyssä istunnossa.

23 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin velvoittaa unionin

— maksamaan korvauksena aineellisesta vahingosta 2 308 463,98 euroa tai ainakin sellaisen määrän, jonka maksettavaksi tuomitsemista unionin yleinen tuomioistuin pitää kohtuuden mukaan mahdollisena

— maksamaan korvauksena aineettomasta vahingosta ensisijaisesti 11 050 000 euroa tai ainakin 1 700 000 euroa taikka toissijaisesti määrän, josta asianosaiset sopivat unionin yleisen tuomioistuimen määräämiä menettelytapoja noudattaen, tai ainakin määrän, jonka unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa kohtuuden mukaan

— maksamaan kaikille rahamäärille unionin yleisen tuomioistuimen kohtuuden mukaan vahvistamaa viivästyskorkoa 26.11.2013 alkaen

— korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

24 Euroopan unionin tuomioistuin vaatii komission tukemana, että unionin yleinen tuomioistuin

— ensisijaisesti hylkää aineellista vahinkoa koskevan korvausvaatimuksen perusteettomana ja jättää tutkimatta ja joka tapauksessa hylkää perusteettomana aineetonta vahinkoa koskevan korvausvaatimuksen

— toissijaisesti hylkää väitettyjä aineellisia vahinkoja koskevan korvausvaatimuksen perusteettomana ja määrää kantajalle väitetysti aiheutuneista aineettomista vahingoista korvauksen, jonka määrä on enintään 5 000 euroa

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

III **Oikeudellinen arviointi**

A **Tutkittavaksi ottaminen**

25 Euroopan unionin tuomioistuin väittää, ettei kannekirjelmä ole riittävän selkeä eikä täsmällinen siltä osin kuin on kyse väitetyn aineettoman vahingon luonteesta ja laajuudesta. Aineettoman vahingon kuvaus on erityisen epämääräinen ja perustuu sekaannukseen aineellisen ja aineettoman vahingon välillä.

26 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ensimmäisen kohdan, luettuna yhdessä tämän perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan sekä 2.5.1991 annetun työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan kanssa, mukaan kannekirjelmässä on mainittava oikeudenkäynnin kohde ja yhteenveto kanteen oikeudellisista perusteista. Näiden mainintojen on oltava riittävän selkeitä ja täsmällisiä, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi tarvittaessa ratkaista kanteen tukeutumatta muihin tietoihin. Oikeusvarmuuden ja hyvän lainkäytön takaamiseksi kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä on, että ne olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kantaja perustaa kanteensa, käyvät ilmi ainakin pääpiirteittäin itse kannekirjelmästä, kunhan ne on esitetty johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi. Näiden vaatimusten täyttämiseksi kannekirjelmässä, jossa vaaditaan sellaisten vahinkojen korvaamista, jotka unionin toimielimen on väitetty aiheuttaneen, on mainittava seikat, joiden perusteella voidaan yksilöidä kantajan moittima toimielimen toiminta, syyt, joiden takia kantaja katsoo, että toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys, sekä tämän vahingon laatu ja laajuus (ks. tuomio 7.10.2015, Accorinti ym. v. EKP, T-79/13, EU:T:2015:756, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

27 Käsiteltävässä asiassa on ensinnäkin korostettava, että kantajan perustelut ovat todellakin ylimalkaiset siltä osin kuin on kyse väitettyjen aineettomien vahinkojen luonteesta. Kannekirjelmässä esitettyjen selitysten ja viittausten valossa nämä perustelut vaikuttaisivat kuitenkin riittäviltä.

28 Kantaja nimittäin ensinnäkin korostaa, että se on ”pörssiin listautunut yritys, jonka vaiheita seuraavat tarkasti paitsi sen omat työntekijät myös tiedotusvälineet, sijoittajat ja asiakkaat”. Kantaja täsmentää, että sen mainetta on vahingoitettu aiheettomasti.

29 Toiseksi kantaja lähinnä väittää, että ylimääräiset epävarmuuden vuodet ovat vaikuttaneet kielteisesti yrityksen liikkeenjohtoon, investointeihin, houkuttelevuuteen ja strategiaan. Lisäksi tästä epävarmuudesta on aiheutunut sen ankaran paineen alaisille työntekijöille ja johtohenkilöille henkilökohtaista aineetonta vahinkoa.

30 Lisäksi se väitettyjen aineettomien vahinkojen ja mahdollisten aineellisten vahinkojen välisen suhteen epäselvyys, johon Euroopan unionin tuomioistuin vetoaa, liittyy väitettyjä aineettomia vahinkoja koskevan korvausvaatimuksen perusteltavuuden ja erityisesti aineettomien vahinkojen arviointi- ja korvausperusteiden arviointiin.

31 Väitettyjen aineettomien vahinkojen laajuudesta kantaja toteaa toiseksi perustellusti, että väitettyjä aineettomia vahinkoja ei määritelmänsä mukaisesti voida määrittää tarkasti. Lisäksi se muistuttaa, että väitetyn aineettoman vahingon määrittämisessä on otettava huomioon asiayhteys ja siten käsiteltävän asian ja kyseisen yrityksen luonne. Kantaja on arvioinut sille aiheutuneen vahingon määrän menetelmällä, jonka asianmukaisuuden arvioiminen kuuluu kanteen perusteltavuuden arviointiin.

32 Kannekirjelmä on siten riittävän selkeä ja täsmällinen, ja kantaja on esittänyt riittävästi seikkoja, joiden perusteella väitettyjen aineettomien vahinkojen luonnetta ja laajuutta on mahdollista arvioida. Näillä seikoilla on siten annettu Euroopan unionin tuomioistuimelle edellytykset puolustautua, ja unionin yleinen tuomioistuin kykenee niiden perusteella ratkaisemaan kanteen.

33 Kun otetaan huomioon edellä esitetty, Euroopan unionin tuomioistuimen esittämä ensimmäinen oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

B **Asiakysymys**

34 SEUT 340 artiklan toisen kohdan mukaan sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella unioni korvaa toimielintensä ja henkilöstönsä tehtäviään suorittaessaan aiheuttaman vahingon jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti.

35 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 340 artiklan toisesta kohdasta ilmenee, että sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntyminen ja aiheutuneen vahingon korvaamista koskevan oikeuden toteuttaminen riippuvat siitä, että seuraavat edellytykset täyttyvät: toimielinten moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on tosiasiassa syntynyt ja toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (tuomio 29.9.1982, Oleifici Mediterranei v. ETY, 26/81, EU:C:1982:318, 16 kohta ja tuomio 9.9.2008, FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, 106 kohta).

36 Jos yksi näistä edellytyksistä jää täyttymättä, vaatimus on kokonaisuudessaan hylättävä, eikä ole tarpeen tutkia sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun muita edellytyksiä (tuomio 14.10.1999, Atlanta v. Euroopan yhteisö, C-104/97 P, EU:C:1999:498, 65 kohta; ks. vastaavasti myös tuomio 15.9.1994, KYDEP v. neuvosto ja komissio, C-146/91, EU:C:1994:329, 81 kohta). Unionin tuomioistuimilla ei myöskään ole velvollisuutta tutkia näitä edellytyksiä määrätyssä järjestyksessä (tuomio 18.3.2010, Trubowest Handel ja Makarov v. neuvosto ja komissio, C-419/08 P, EU:C:2010:147, 42 kohta; ks. myös vastaavasti tuomio 9.9.1999, Lucaccioni v. komissio, C-257/98 P, EU:C:1999:402, 13 kohta).

37 Nyt käsiteltävässä asiassa kantaja ensinnäkin väittää, ettei asiassa T-54/06 käydyissä oikeudenkäynneissä annettu ratkaisua kohtuullisessa ajassa. Toiseksi se väittää, että tästä menettelyvirheestä on aiheutunut sille vahinkoja, jotka on korvattava.

1. ***Väite, jonka mukaan asiaa T-54/06 ei ratkaistu kohtuullisessa ajassa***

38 Kantaja ensinnäkin väittää, että unionin tuomioistuin totesi jo 26.11.2013 antamassaan tuomiossa Kendrion v. komissio (C-50/12 P, EU:C:2013:771), että edellytys riittävän ilmeisestä sellaisen unionin oikeussäännön rikkomisesta, jolla annetaan oikeuksia yksityisille, täyttyy siltä osin kuin on kyse asian T-54/06 oikeudenkäynnin kestosta. Oikeudenkäynnin keston kohtuullisuuden arviointiperusteita ja niiden soveltamista nyt käsiteltävään asiaan ei siten ole tarpeen tutkia enempää.

39 Toiseksi kantaja väittää, että oikeudenkäynnin asianmukaiseksi kestoksi on asiassa T-54/06 katsottu 2 vuotta ja 6 kuukautta, koska unionin yleinen tuomioistuin on kansainvälinen tuomioistuin, mikä tuo sen toimintaan tietynlaista monitahoisuutta muun muassa kielijärjestelyjen takia. Nyt käsiteltävässä asiassa mikään ei kuitenkaan oikeuttanut oikeudenkäynnin keston pitkittymistä yli 2 vuoden ja 6 kuukauden. Koska ratkaisun antaminen asiassa T-54/06 kesti 5 vuotta ja 9 kuukautta, oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto on ylittynyt 3 vuodella ja 3 kuukaudella.

40 Euroopan unionin tuomioistuin katsoo, että kantajan väitteet on hylättävä.

41 Ensinnäkin se muistuttaa, että 26.11.2013 annetun tuomion Kendrion v. komissio (C-50/12 P, EU:C:2013:771) mukaan unionin yleisen tuomioistuimen asia on lausua nyt tarkasteltavan kaltaisista kanteista ja tarkistaa, ovatko edellytykset sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntymiselle täyttyneet.

42 Toiseksi se kantajan väite, jonka mukaan oikeudenkäynnin kestoa voidaan kilpailuoikeuden soveltamista koskevissa asioissa pitää kohtuullisena vain, jos se on enintään 2 vuotta ja 6 kuukautta, ei vastaa ollenkaan unionin yleisessä tuomioistuimessa käytävien oikeudenkäyntien todellisuutta, kuten kyseisessä tuomioistuimessa tämäntyyppisissä asioissa vuosina 2006–2015 käytyjen oikeudenkäyntien keskimääräinen kesto osoittaa. Myös asian T-54/06 käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymisen ja suullisen vaiheen alkamisen välillä kulunut aika ylitti vuosina 2007–2010 ratkaistuissa kilpailuoikeuden soveltamista koskevissa asioissa tähän menettelyvaiheeseen kuluneen keskimääräisen ajan ainoastaan 16 kuukaudella.

43 Kolmanneksi ja ennen kaikkea oikeudenkäynnin kohtuullista kestoa arvioitaessa olisi otettava huomioon kunkin asian erityisolosuhteet ja etenkin se, onko menettelyyn mahdollisesti sisältynyt epätavallisen pitkä toimettomuusjakso. Asiassa T-54/06 käydyn oikeudenkäynnin kokonaiskestoa ja asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymisen ja suullisen vaiheen alkamisen välillä kulunutta aikaa voidaan siten perustella kilpailuoikeuden soveltamista koskevien asioiden laajuudella, sillä, että päätöksestä K(2005) 4634 oli nostettu samanaikaisesti 15 kannetta kuudella eri kielellä, ja Euroopan unionin tuomioistuimen toimintaympäristön monikielisyydellä. Muita huomioon otettavia seikkoja ovat tuomarien rajallinen toimikausi sekä asian T-54/06 käsiteltäväkseen saaneen jaoston jäsenen pitkäaikainen sairaus.

44 Tässä yhteydessä on korostettava, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan toisessa kohdassa muun muassa määrätään, että ”jokaisella on oikeus kohtuullisen ajan kuluessa oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa, joka on etukäteen laillisesti perustettu”.

45 Tällaista oikeutta, jonka on ennen perusoikeuskirjan voimaantuloa vahvistettu olevan unionin yleinen oikeusperiaate, sovelletaan oikeuskäytännön mukaan oikeudenkäynnissä, jonka kohteena on komission päätös (ks. tuomio 16.7.2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. komissio, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 178 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

46 Tarkasteltavassa tapauksessa asian T-54/06 asiakirja-aineiston yksityiskohtaisesta tarkastelusta ilmenee, että – kuten unionin tuomioistuin perustellusti korosti 26.11.2013 antamassaan tuomiossa Kendrion v. komissio (C-50/12 P, EU:C:2013:771) – asiassa T-54/06 käydyn oikeudenkäynnin kestoa, joka oli lähes 5 vuotta ja 9 kuukautta, ei voida perustella millään tämän asian erityisolosuhteilla.

47 Ensinnäkin on huomautettava, että asiassa T-54/06 oli kyse kilpailusääntöjen rikkomisesta ja että oikeuskäytännön mukaan oikeusvarmuuden perusvaatimus, jota on sovellettava talouden toimijoihin, ja pyrkimys varmistaa, ettei kilpailu vääristy sisämarkkinoilla, ovat huomattavan merkityksellisiä paitsi kantajalle itselleen ja sen kilpailijoille myös kolmansille, kun otetaan huomioon niiden henkilöiden suuri määrä, joihin asia vaikuttaa, ja kyseessä olevat taloudelliset intressit (tuomio 16.7.2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. komissio, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 186 kohta).

48 Toiseksi on todettava, että sen ajankohdan, jolloin asian T-54/06 kirjallinen käsittely päättyi komission jätettyä vastauskirjelmänsä 19.2.2007, ja sen ajankohdan välillä, jona suullinen käsittely aloitettiin 30.11.2010, kului noin 3 vuotta ja 10 kuukautta eli 46 kuukautta.

49 Tähän ajanjaksoon sisältyvät muun muassa yhteenvedon laatiminen asianosaisten lausumista, asioiden valmistelu, tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen arviointi sekä suullisen käsittelyn valmistelu. Sen pituus riippuu siis erityisesti käsiteltävän oikeusriidan monimutkaisuudesta, asianosaisten menettelystä ja oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvien seikkojen ilmenemisestä.

50 Oikeusriidan monimutkaisuudesta on aluksi muistutettava, että asia T-54/06 koski SEUT 101 artiklan mukaisesta menettelystä tehdystä komission päätöksestä nostettua kannetta.

51 Kuten asian T-54/06 asiakirja-aineistosta ilmenee, kanteet, jotka koskevat kilpailuoikeuden soveltamista komission päätöksellä, ovat muita monimutkaisempia, kun otetaan huomioon muun muassa riidanalaisen päätöksen pituus, asiakirja-aineiston laajuus ja tarve tehdä yksityiskohtainen arvio lukuisista ja monitahoisista tosiseikoista, jotka ovat usein tapahtuneet pitkän ajan kuluessa ja monissa eri paikoissa.

52 Asian T-54/06 kaltaisten kilpailuoikeuden soveltamista koskevien asioiden käsittelyssä kirjallisen vaiheen päättymisen ja suullisen vaiheen alkamisen välisen ajan asianmukaiseksi kestoksi on lähtökohtaisesti katsottava 15 kuukautta.

53 Lisäksi on otettava huomioon, että päätöksestä K(2005) 4634 oli nostettu useita kanteita.

54 Samasta kilpailuoikeuden soveltamista koskevasta komission päätöksestä nostetut kanteet on lähtökohtaisesti käsiteltävä samanaikaisesti silloinkin, kun niitä ei ole yhdistetty. Samanaikaista käsittelyä voidaan perustella erityisesti sillä, että kanteet liittyvät toisiinsa, sekä tarpeella varmistaa, että kanteista esitetyt arvioinnit ja niistä annettavat ratkaisut ovat keskenään johdonmukaiset.

55 Liitännäisten asioiden samanaikaisella käsittelyllä voidaan oikeuttaa se, että asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymisen ja suullisen vaiheen alkamisen välinen aika pitenee yhdellä kuukaudella kutakin käsiteltäväksi saatettua liitännäistä asiaa kohti.

56 Nyt käsiteltävässä asiassa päätöksestä K(2005) 4634 oli nostettu kaikkiaan 15 kannetta. Yksi kantajista oli kuitenkin luopunut kanteestaan (määräys 6.7.2006, Cofira-Sac v. komissio, T-43/06, ei julkaistu, EU:T:2006:192). Lisäksi päätöksestä K(2005) 4634 nostetuista kanteista kaksi ratkaistiin 13.9.2010 annetulla tuomiolla Trioplast Wittenheim v. komissio (T-26/06, ei julkaistu, EU:T:2010:387) ja 13.9.2010 annetulla tuomiolla Trioplast Industrier v. komissio (T-40/06, EU:T:2010:388).

57 Näissä olosuhteissa asian T-54/06 käsittelyajan piteneminen 11 kuukaudella oli perusteltua, koska käsiteltävänä oli 12 muutakin päätöksestä K(2005) 4634 nostettuihin kanteisiin liittyvää asiaa.

58 Asian T-54/06 käsittelyssä kirjallisen vaiheen päättymisen ja suullisen vaiheen alkamisen välisen ajan asianmukaiseksi kestoksi on siten katsottava 26 kuukautta (15 kuukautta + 11 kuukautta).

59 Käsiteltävässä asiassa kulunutta pidempää aikaa ei voida perustella asian tosiseikkojen, oikeudellisten seikkojen ja menettelyjen monimutkaisuudella. Tästä on erityisesti huomautettava, että unionin yleinen tuomioistuin ei asian T-54/06 käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymisen ja suullisen vaiheen alkamisen välisenä aikana kertaakaan keskeyttänyt tai viivästyttänyt menettelyä määräämällä prosessinjohtotoimia.

60 Asianosaisten menettelystä ja oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvien seikkojen ilmenemisestä asiassa T-54/06 on todettava, että asianosaisten menettely ja tällaisten seikkojen ilmeneminen eivät ole vaikuttaneet mitenkään asian T-54/06 käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymisen ja suullisen vaiheen alkamisen välisen ajan pituuteen.

61 Kun otetaan huomioon asian T-54/06 olosuhteet, se, että sen käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymisen ja suullisen vaiheen alkamisen välillä kului aikaa 46 kuukautta, tarkoittaa, että asian käsittelyyn on sisältynyt 20 kuukauden perusteeton toimettomuusjakso.

62 Kolmanneksi asian T-54/06 asiakirja-aineistojen tarkastelussa ei ole tullut esille mitään sellaisia seikkoja, joista olisi voitu päätellä, että yhtäältä kannekirjelmien jättämispäivän ja vastauskirjelmien jättämispäivän ja toisaalta suullisten käsittelyjen aloittamisen ja 16.11.2011 annetun tuomion Kendrion v. komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667) julistamisen välillä on ollut perusteeton toimettomuusjakso.

63 Tästä seuraa, että asiassa T-54/06 käyty oikeudenkäynti, joka päättyi 16.11.2011 annettuun tuomioon Kendrion v. komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667), oli perusoikeuskirjan 47 artiklan toisen kohdan vastainen, koska sen kohtuullinen kesto ylittyi 20 kuukaudella, mikä merkitsee riittävän ilmeistä sellaisen unionin oikeussäännön rikkomista, jolla on tarkoitus antaa oikeuksia yksityisille.

2. ***Väitetyt vahingot ja oletettu syy-yhteys***

64 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan vahingon, josta sopimussuhteen ulkopuolista unionin vastuuta koskevassa kanteessa vaaditaan korvausta, on oltava todellinen ja varma, mikä kantajan on todistettava (ks. tuomio 9.11.2006, Agraz ym. v. komissio, C-243/05 P, EU:C:2006:708, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Kantajan tehtävä on esittää todisteet väitetyn vahingon olemassaolosta ja laajuudesta (ks. tuomio 16.9.1997, Blackspur DIY ym. v. neuvosto ja komissio, C-362/95 P, EU:C:1997:401, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

65 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa asetettu syy-yhteyttä koskeva edellytys koskee sitä, että unionin toimielinten menettelyn ja vahingon välillä on riittävän suora syy-yhteys (tuomio 18.3.2010, Trubowest Handel ja Makarov v. neuvosto ja komissio, C-419/08 P, EU:C:2010:147, 53 kohta ja tuomio 14.12.2005, Beamglow v. parlamentti ym., T-383/00, EU:T:2005:453, 193 kohta; ks. myös vastaavasti tuomio 4.10.1979, Dumortier ym. v. neuvosto, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ja 45/79, EU:C:1979:223, 21 kohta). Kantajan on näytettävä toteen, että moititun toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (ks. tuomio 30.9.1998, Coldiretti ym. v. neuvosto ja komissio, T-149/96, EU:T:1998:228, 101 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

66 Käsiteltävässä asiassa kantaja väittää, että siitä, ettei asiaa T-54/06 ratkaistu kohtuullisessa ajassa, on aiheutunut sille aineellisia ja aineettomia vahinkoja.

a) ***Väitetyt aineelliset vahingot ja oletettu syy-yhteys***

67 Kantaja väittää, että sille on aiheutunut aineellista vahinkoa, joka muodostuu 26.8.2010, jolloin unionin tuomioistuimen olisi kuulunut antaa ratkaisu, ja 26.11.2013, jolloin unionin tuomioistuin tosiasiallisesti antoi ratkaisunsa asiassa Kendrion v. komissio (C-50/12 P, EU:C:2013:771), välisenä aikana aiheutuneista ylimääräisistä taloudellisista rasitteista. Näiden ylimääräisten rasitteiden määräksi on arvioitu 2 308 463,98 euroa. Tämä määrä on laskettu seuraavan menetelmän mukaisesti. Aluksi lasketaan yhteen yhtäältä kantajalle aiheutuneet kulut pankkitakauksesta, jonka se hankki, jotta sen ei tarvitsisi välittömästi maksaa päätöksellä K(2005) 4634 määrättyä sakkoa (jäljempänä pankkitakauskulut), ja toisaalta tämän sakon määrälle kertyneet korot (jäljempänä sakon määrälle kertyneet korot). Sen jälkeen vähennetään tämän laskelman tuloksesta kulut, jotka kantajalle olisivat aiheutuneet, jos se olisi joutunut maksamaan sakon 26.8.2010.

68 Euroopan unionin tuomioistuin katsoo, ettei pankkitakauskuluista ja sakon määrälle kertyneistä koroista aiheutuneiden aineellisten vahinkojen ja oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittämisen välillä ole riittävän suoraa syy-yhteyttä. Ensinnäkin nämä aineelliset vahingot ovat aiheutuneet kantajan omista valinnoista. Toiseksi syy-yhteyden olemassaoloa ei myöskään voida osoittaa pelkästään toteamalla, että jos asiat olisi ratkaistu kohtuullisessa ajassa, kantaja ei olisi joutunut maksamaan pankkitakauskuluja ja sakon määrälle kertyneitä korkoja kohtuullisen keston ylittävältä ajalta.

69 Toiseksi korkoja, jotka kantaja on joutunut maksamaan, ei Euroopan unionin tuomioistuimen mukaan voida luokitella vahingoksi. Nämä korot ovat hyvitys siitä, ettei komissio saanut käytettäväkseen rahasummaa, joka sille olisi kuulunut, ja kantajalle koituisi perusteetonta etua, jos sille myönnettäisiin näiden korkojen määrää vastaava vahingonkorvaus. Toissijaisesti Euroopan unionin tuomioistuin väittää, etteivät kannekirjelmän liitteessä esitetyt taulukot osoita kantajalle aiheutunutta aineellista vahinkoa. Se täsmentää, ettei aineellisen vahingon olemassaoloa ja laajuutta voida määrittää pelkän kohtuusharkinnan perusteella.

1) *Alustavat huomautukset*

70 On korostettava, että päätöksen K(2005) 4634 2 artiklan mukaan kyseisellä päätöksellä määrätyt sakot oli maksettava kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta. Kyseisessä 2 artiklassa täsmennetään Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23.12.2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (EYVL 2002, L 357, s. 1) 86 artiklan mukaisesti, että tämän kolmen kuukauden määräajan jälkeen peritään automaattisesti korkoa, jota Euroopan keskuspankki soveltaa perusrahoitusoperaatioissaan tämän päätöksen tekokuukauden ensimmäisenä päivänä, korotettuna 3,5 prosenttiyksiköllä eli yhteensä 5,56 prosenttia.

71 SEUT 299 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan päätös K(2005) 4634 on täytäntöönpanoperuste, koska sen 2 artiklassa määrätään maksuvelvollisuus kantajalle. Lisäksi kumoamiskanteen nostaminen tästä päätöksestä SEUT 263 artiklan nojalla ei vaikuta sen täytäntöönpanokelpoisuuteen, koska SEUT 278 artiklan mukaan unionin tuomioistuinten käsiteltävänä olevalla kanteella ei ole lykkäävää vaikutusta.

72 Komissio antoi 13.12.2005 päivätyllä kirjeellä päätöksen K(2005) 4634 tiedoksi kantajalle. Tässä yhteydessä se ilmoitti, että jos kantaja nostaisi kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa tai unionin tuomioistuimessa, komissio ei ryhtyisi mihinkään perimistoimenpiteisiin sinä aikana, jona asia olisi vireillä kyseisessä tuomioistuimessa, edellyttäen että ennen sakon maksamiselle asetetun määräajan päättymistä on noudatettu kahta ehtoa. Nämä kaksi asetuksen N:o 2342/2002 86 artiklan 5 kohdan mukaista ehtoa olivat seuraavat: komission saatavalle kertyisi ensinnäkin sakon maksamiselle asetetun

määräajan päättymisestä lähtien korkoa, jonka määrä olisi 3,56 prosenttia, ja toiseksi päävelan määrälle erääntyvine korkoineen olisi asetettava komission hyväksymä pankkitakaus ennen viimeistä maksupäivää.

73 Kantaja päätti olla maksamatta välittömästi sille määrätyn sakon määrää ja asettaa sen sijaan pankkitakauksen sekä maksaa sakolle 3,56 prosentin korkoa.

74 Väitetysti aiheutuneet aineelliset vahingot ja syy-yhteys näiden vahinkojen ja sen välillä, ettei asiaa T-54/06 ratkaistu kohtuullisessa ajassa, on tutkittava näiden seikkojen valossa.

2) *Sakon määrälle kertyneiden korkojen maksaminen*

75 Ensinnäkin on todettava, että edellä 71 kohdassa mainittujen SEUT 299 artiklan ensimmäisen kohdan ja SEUT 278 artiklan samanaikaisen soveltamisen seurauksena päätöksellä K(2005) 4634 määrätyn sakon määrä erääntyi maksettavaksi komissiolle siitä huolimatta, että päätöksestä oli nostettu kumoamiskanne. Näin ollen sakon määrälle kertynyt 3,56 prosentin korko on luokiteltava viivästyskoroksi.

76 Toiseksi on huomautettava, että kantaja ei suorittanut sakkoa eikä sen määrälle kertyneitä viivästyskorkoja asiassa T-54/06 käydyn oikeudenkäynnin aikana. Rahasumma, joka vastasi tämän sakon määrää viivästyskorkoineen, oli siten koko oikeudenkäynnin ajan kantajan käytettävissä.

77 Kantaja ei esitä sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että sen myöhemmin komissiolle maksamien viivästyskorkojen määrä olisi asiassa T-54/06 käydyn oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittävänä aikana ylittänyt hyödyn, jonka se sai voidessaan pitää käytössään summaa, joka vastasi sakon määrää viivästyskorkoineen. Kantaja ei siis ole näyttänyt toteen, että sakon määrälle oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittävältä ajalta kertyneet korot ylittivät hyödyn, jonka se sai voidessaan jättää maksamatta sakon sille oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittymispäivään mennessä kertyneine ja tämän ylittymisen jatkuessa erääntyneine korkoineen.

78 Tätä arviointia ei voida kyseenalaistaa kantajan esittämällä laskentamenetelmällä, jonka mukaan väitetyn vahingon määrästä on vähennettävä rahoituskulut, jotka sille olisivat aiheutuneet pankin myöntämästä rahoituksesta, jos se olisi joutunut maksamaan sakon 26.8.2010.

79 Kannekirjelmässä kantaja ei missään kohden väitä eikä varsinkaan osoita, että se olisi joutunut turvautumaan kolmannelta osapuolelta saatuun rahoitukseen kyetäkseen suoriutumaan päätöksellä K(2005) 4634 määrätystä sakosta.

80 Tästä seuraa, ettei kantaja ole osoittanut, että sille olisi aiheutunut asiassa T-54/06 käydyn oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittävänä aikana tosiasiallista ja varmaa vahinkoa maksamatta jätetyn sakon määrälle kertyneiden viivästyskorkojen maksamisesta. Tätä koskeva vahingonkorvausvaatimus on siten hylättävä ilman, että on tarpeen arvioida, onko väitetty syy-yhteys olemassa.

3) *Pankkitakauskulujen maksaminen*

81 Vahingon osalta asiakirja-aineistosta ensinnäkin ilmenee, että kantaja on hankkinut pankkitakauksen ja että se on asiassa T-54/06 käydyn oikeudenkäynnin aikana maksanut pankkitakauksesta aiheutuneita kuluja neljännesvuosittain perittävinä maksuina.

82 Näin ollen kantaja on näyttänyt toteen, että vahinko, joka muodostui tappioista, joita kantajalle aiheutui siitä, että se joutui maksamaan pankkitakauskuluja asian T-54/06 oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittävältä ajalta, on ollut todellinen ja varma.

83 Syy-yhteydestä on toiseksi todettava, että jos asiassa T-54/06 olisi annettu ratkaisu kohtuullisessa ajassa, kantaja ei olisi joutunut maksamaan pankkitakauskuluja tämän ylityksen ajalta.

84 Näin ollen sen, ettei asiaa T-54/06 ratkaistu kohtuullisessa ajassa, ja vahingon, joka muodostui tappioista, joita kantajalle aiheutui siitä, että se joutui maksamaan pankkitakauskuluja oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittävältä ajalta, välillä on syy-yhteys.

85 Lisäksi on korostettava, että riitautetun menettelyn on oltava vahingon määräävä syy (määräys 31.3.2011, Mauerhofer v. komissio, C-433/10 P, ei julkaistu, EU:C:2011:204, 127 kohta ja tuomio 10.5.2006, Galileo International Technology ym. v. komissio, T-279/03, EU:T:2006:121, 130 kohta; ks. vastaavasti myös tuomio 18.3.2010, Trubowest Handel ja Makarov v. neuvosto ja komissio, C-419/08 P, EU:C:2010:147, 61 kohta). Toisin sanoen silloinkin, kun toimielimet ovat saattaneet myötävaikuttaa sen vahingon syntymiseen, jonka korvaamista on vaadittu, tällainen myötävaikutus saattaa olla liian kaukainen muille henkilöille, tapauksesta riippuen kantajille, kuuluvan vastuun vuoksi (tuomio 18.3.2010, Trubowest Handel ja Makarov v. neuvosto ja komissio, C-419/08 P, EU:C:2010:147, 59 kohta ja määräys 31.3.2011, Mauerhofer v. komissio, C-433/10 P, ei julkaistu, EU:C:2011:204, 132 kohta).

86 Lisäksi on jo todettu, että sellaiselle yhtiölle, jolle on määrätty seuraamuksia komission päätöksellä, joka on myöhemmin kumottu unionin yleisessä tuomioistuimessa, pankkitakauksen hankkimisesta aiheutuneista kuluista syntynyt vahinko ei ole suora seuraus tämän päätöksen lainvastaisuudesta, koska se on aiheutunut yhtiön omasta valinnasta hankkia pankkitakaus voidakseen olla täyttämättä sakonmaksuvelvollisuutta riidanalaisessa päätöksessä asetetussa määräajassa (ks. vastaavasti tuomio 21.4.2005, Holcim (Deutschland) v. komissio, T-28/03, EU:T:2005:139, 123 kohta ja määräys 12.12.2007, Atlantic Container Line ym. v. komissio, T-113/04, ei julkaistu, EU:T:2007:377, 38 kohta).

87 Käsiteltävässä asiassa on kuitenkin ensinnäkin huomautettava, että sillä hetkellä, kun kantaja nosti 22.2.2006 kanteen asiassa T-54/06, ja sillä hetkellä, kun se hankki pankkitakauksen, ei ollut ennakoitavissa, että oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto ylittyisi. Lisäksi kantaja saattoi oikeutetusti odottaa, että kanne käsiteltäisiin kohtuullisessa ajassa.

88 Asiassa T-54/06 käydyn oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittyminen tapahtui toiseksi vasta sen jälkeen, kun kantaja oli alun perin päättänyt hankkia pankkitakauksen.

89 Käsiteltävän asian tosiseikat poikkeavat siten merkittävästi edellä 86 kohdassa mainitussa 21.4.2005 annetussa tuomiossa Holcim (Deutschland) v. komissio (T-28/03, EU:T:2005:139) ja 12.12.2007 annetussa määräyksessä Atlantic Container Line ym. v. komissio (T-113/04, ei julkaistu, EU:T:2007:377) todetuista tosiseikoista. Kantajan alkuperäinen päätös olla maksamatta päätöksellä K(2005) 4634 määrättyä sakkoa välittömästi ja hankkia pankkitakaus ei siis – toisin kuin Euroopan unionin tuomioistuin väittää – ole voinut katkaista syy-yhteyttä asiassa T-54/06 käydyn oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittämisen ja sen välillä, että pankkitakauksesta aiheutuneita kuluja on ollut maksettava tämän ylityksen ajalta.

90 Tästä seuraa, että asiassa T-54/06 käydyn oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittymisen ja niiden tappioiden, joita kantajalle on aiheutunut siitä, että pankkitakauksesta aiheutuvia kuluja on jouduttu maksamaan tämän ylityksen ajalta, välillä on riittävän suora syy-yhteys.

91 Kolmanneksi kantaja väittää, että sille on aiheutunut aineellista vahinkoa, joka muodostuu 26.8.2010, jolloin unionin tuomioistuimen olisi kuulunut antaa ratkaisu, ja 26.11.2013, jolloin unionin tuomioistuin tosiasiallisesti antoi ratkaisunsa asiassa Kendrion v. komissio (C-50/12 P, EU:C:2013:771), välisenä aikana aiheutuneista ylimääräisistä taloudellisista rasitteista (ks. edellä 67 kohta).

92 Tästä on ensinnäkin huomautettava, että kantaja vetoaa kanteessaan oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittymiseen yksinomaan asiassa T-54/06. Se ei siis vetoa oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittymiseen asiassa T-54/06 ja 26.11.2013 annettuun tuomioon Kendrion v. komissio (C-50/12 P, EU:C:2013:771) johtaneessa asiassa käytyjen oikeudenkäyntien kokonaiskeston vuoksi.

93 Käsiteltävässä asiassa on ainoastaan todettu, että asiassa T-54/06 ylitettiin oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto (ks. edellä 63 kohta).

94 Oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylitys päättyi, kun asia T-54/06 ratkaistiin 16.11.2011 annetulla tuomiolla Kendrion v. komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667).

95 Kantajalla on siten ollut 16.11.2011 lähtien mahdollisuus arvioida asiassa T-54/06 tapahtunutta oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittämistä ja siitä aiheutunutta vahinkoa, joka muodostui tappioista, jotka ovat aiheutuneet siitä, että pankkitakauksesta on ollut maksettava kuluja tämän ylityksen ajalta.

96 Lisäksi kantaja väitti 16.11.2011 annetusta tuomiosta Kendrion v. komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667) 26.1.2012 tekemässään valituksessa, että oikeudenkäynnin kohtuuttomasta pitkittymisestä asiassa T-54/06 on aiheutunut sille haitallisia vaikutuksia, ja vaati tämän johdosta sille määrätyn sakon alentamista.

97 Päätöksestä K(2005) 4634, jolla kantajalle määrättiin sakkoja, tuli lopullinen vasta 26.11.2013, ja komission tarjoama mahdollisuus hankkia pankkitakaus raukesi kyseisenä päivämääränä, koska kantaja päätti valittaa 16.11.2011 annetusta tuomiosta Kendrion v. komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667).

98 Tästä seuraa, että pankkitakauksesta aiheutuneiden kulujen maksamisella sen jälkeen, kun 16.11.2011 annettu tuomio Kendrion v. komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667) eli se tuomioistuinratkaisu, johon asiassa T-54/06 käyty kohtuullisen keston ylittänyt oikeudenkäynti päättyi, oli annettu, ei ole riittävän suoraa syy-yhteyttä tähän ylitykseen, koska kyseisten kulujen maksaminen aiheutui kantajan kyseisen ylityksen jälkeen tekemästä omasta ja itsenäisestä päätöksestä olla maksamatta sakkoa, jättää hakematta päätöksen K(2005) 4634 täytäntöönpanon lykkäystä ja valittaa edellä mainituista tuomioista.

99 Edellä esitetystä seuraa, että yhtäältä asiassa T-54/06 tapahtuneen oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittymisen ja toisaalta sen kantajalle ennen 16.11.2011 annetun tuomion Kendrion v. komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667) julistamista aiheutuneen vahingon välillä, joka muodostui pankkitakauksesta aiheutuneiden kulujen maksamisesta tämän kohtuullisen keston ylittävältä ajalta, on riittävän selvä syy-yhteys.

4) *Aiheutuneen aineellisen vahingon arviointi*

100 Aluksi on muistutettava, että asiassa T-54/06 käyty oikeudenkäynti kesti 20 kuukautta pidempään kuin olisi ollut kohtuullista (ks. edellä 63 kohta).

101 Toiseksi kantaja täsmentää kannekirjelmässään, että ”sille tarkastelujakson aikana eli 26.8.2010 ja 26.11.2013 välisenä aikana aiheutuneita ylimääräisiä taloudellisia rasitteita” on pidettävä sille aiheutuneina aineellisina vahinkoina (ks. edellä 67 kohta). Lisäksi se esittää korvausvaatimuksensa tueksi tietoja tarkastelujakson aikana maksamistaan pankkitakauskuluista.

102 Kannekirjelmässä esitettyjen perustelujen mukaan kantajan ensimmäisessä kanneperusteessaan esittämä vahingonkorvausvaatimus vastaa 26.8.2010 lukien maksettuja kuluja.

103 Unionin tuomioistuimissa käytäviä menettelyitä koskevista säännöistä ja erityisesti Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklasta ja 2.5.1991 annetun työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että lähtökohtaisesti asianosaiset määrittävät ja rajaavat oikeudenkäynnin eivätkä unionin tuomioistuimet voi ratkaista asiaa ultra petita (tuomio 10.12.2013, komissio v. Irlanti ym., C-272/12 P, EU:C:2013:812, 27 kohta ja tuomio 3.7.2014, Electrabel v. komissio, C-84/13 P, ei julkaistu, EU:C:2014:2040, 49 kohta).

104 Unionin yleinen tuomioistuin ei siten voi poiketa kantajan vaatimuksesta eikä päättää viran puolesta velvoittaa korvaamaan ennen 26.8.2010 aiheutunutta vahinkoa eli vahinkoa, joka on aiheutunut kronologisesti eri ajankohtana kuin sinä, jona kantaja väittää kärsineensä vahinkoa.

105 Kantajan 16.11.2011 jälkeen maksamilla pankkitakauskuluilla ei toiseksi ole riittävän suoraa syy-yhteyttä siihen, ettei asiaa T-54/06 ratkaistu kohtuullisessa ajassa (ks. edellä 98 kohta).

106 Käsiteltävässä asiassa korvattavaksi tuleva vahinko vastaa siis niitä pankkitakauksesta aiheutuneita kuluja, jotka kantaja on maksanut 26.8.2010 ja 16.11.2011 välisenä aikana.

107 Kolmanneksi kantajan esittämistä asiakirjoista ilmenee, että pankkitakauskuluja on maksettu neljännesvuosittain. Lisäksi niistä ilmenee, että kantajan 26.8.2010 ja 31.12.2011 välisenä aikana maksamien pankkitakauskulujen määrät olivat seuraavat:

Tarkastelujakso	Kulut (euroa)
26.8.2010–31.12.2010	175 709,87
31.12.2010–14.3.2011	81 382,15
14.3.2011–31.3.2011	18 983,87
31.3.2011–30.6.2011	102 533,99
30.6.2011–30.9.2011	104 603,82
30.9.2011–31.12.2011	105 555,48
Yhteensä	588 769,18

108 Tästä seuraa, että kantajan 26.8.2010 ja 16.11.2011 välisenä aikana maksamien pankkitakauskulujen kokonaismäärä oli 588 769,18 euroa.

109 Edellä esitetyn perusteella kantajalle on myönnettävä 588 769,18 euron korvaus aineellisesta vahingosta, joka sille on aiheutunut siitä, ettei asiaa T-54/06 ratkaistu kohtuullisessa ajassa, jolloin pankkitakauksesta on ollut maksettava lisämaksuja.

b) ***Väitetty aineeton vahinko ja oletettu syy-yhteys***

110 Kantajan mukaan Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännöstä ensinnäkin ilmenee, että on olemassa perusteltu, joskin kumottavissa oleva olettama, jonka mukaan oikeudenkäynnin kohtuuttomasta kestosta aiheutuu aineetonta vahinkoa. Lisäksi kantaja toteaa olevansa ”pörssiin listautunut yritys, jonka vaiheita seuraavat tarkasti paitsi sen omat työntekijät myös tiedotusvälineet, sijoittajat ja asiakkaat”. Kantajan mainetta on siten aiheettomasti vahingoitettu. Nämä ylimääräiset epävarmuuden vuodet ovat vaikuttaneet kielteisesti myös yrityksen liikkeenjohtoon, investointeihin, houkuttelevuuteen ja strategiaan. Lisäksi tästä epävarmuudesta on aiheutunut sen työntekijöille ja johtohenkilöille henkilökohtaista aineetonta vahinkoa.

111 Toiseksi kantaja korostaa, että väitettyä aineetonta vahinkoa on luonteensa vuoksi vaikea arvioida tarkasti. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin kuitenkin painottaa vahinkoja arvioidessaan aiempien samankaltaisten tapausten merkitystä. Käsiteltävässä asiassa aiheutuneen aineettoman vahingon arviointiin soveltuvat siis parhaiten asiat, joissa unionin yleinen tuomioistuin tai unionin tuomioistuin on todennut, ettei asiaa ole ratkaistu kohtuullisessa ajassa, ja on tämän vuoksi alentanut komission päätöksellä unionin kilpailusääntöjen rikkomisesta määrättyä sakkoa vähentämällä siitä ”kohtuullisen hyvityksen”.

112 Tällä perusteella kantaja vaatii ensisijaisesti, että sille maksetaan 26.8.2010 ja 26.11.2013 välisenä aikana aiheutuneesta vahingosta korvauksena 11 050 000 euroa eli 10 prosenttia päätöksellä K(2005) 4634 määrätyn sakon määrästä kultakin vuodelta, jona oikeudenkäynti on viivästynyt. Toissijaisesti kantaja vaatii, että sille maksetaan korvauksena 1 700 000 euroa eli 5 prosenttia sille päätöksellä K(2005) 4634 määrätyn sakon määrästä. Edelleen toissijaisesti kantaja vaatii, että sille maksetaan määrä, josta asianosaiset sopivat unionin yleisen tuomioistuimen määräämiä menettelytapoja noudattaen, tai ainakin määrä, jonka unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa kohtuuden mukaan.

113 Euroopan unionin tuomioistuin väittää ensinnäkin, ettei kantaja ole näyttänyt toteen aineettoman vahingon olemassaoloa. Se muistuttaa, että kantajan tehtävä on esittää näyttöä väitetystä vahingosta. Kantajan aineettomasta vahingosta esittämä kuvaus on kuitenkin erittäin epämääräinen ja perustuu sekaannukseen aineellisen ja aineettoman vahingon välillä, eikä väitetyn vahingon tueksi ole esitetty vähäisintäkään näyttöä. Lisäksi kantaja vaatii repressiivistä vahingonkorvausta.

114 Toissijaisesti Euroopan unionin tuomioistuin väittää, ettei kantaja ole esittänyt näyttöä siitä, että väitetyn aineettoman vahingon ja oikeudenkäynnin väitetysti kohtuuttoman keston välillä olisi syy-yhteys. Väitetty aineeton vahinko johtuu yksinomaan siitä, että kantaja on rikkonut kilpailusääntöjä. Väitetty oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittyminen ei ole pahentanut siitä, että komissio totesi kilpailusääntöjä rikotun, aiheutuneita aineettomia seurauksia, koska unionin yleinen tuomioistuin vahvisti tämän toteamuksen ja sen johdosta määrätyn sakon määrän.

115 Kolmanneksi Euroopan unionin tuomioistuin väittää edelleen toissijaisesti, että kantajalle aiheutuneen korvattavan aineettoman vahingon määräksi olisi arvioitava enintään 5 000 euroa.

116 Seuraavaksi on arvioitava kantajana olevan yrityksen johdolle ja työntekijöille väitetysti aiheutuneet aineettomat vahingot ja sen jälkeen kantajalle itselleen väitetysti aiheutuneet aineettomat vahingot.

1) *Kantajana olevan yrityksen johdolle ja työntekijöille väitetysti aiheutuneet aineettomat vahingot*

117 On huomattava, että kannekirjelmässä esitetyt vaatimukset koskevat pelkästään kantajana olevan yrityksen omia intressejä eivätkä sen johdon tai työntekijöiden henkilökohtaisia intressejä. Kantaja ei myöskään ole vedonnut siihen, että sille olisi siirretty oikeus tai annettu nimenomainen valtuutus, joiden perusteella se voisi vaatia johdolleen ja työntekijöilleen aiheutuneiden vahinkojen korvaamista.

118 Kantajana olevan yrityksen johdolle ja työntekijöille väitetysti aiheutuneiden aineettomien vahinkojen korvaamista koskeva vaatimus on siis jätettävä tutkimatta, koska asiakirja-aineistosta ei ilmene, että kyseiset henkilöt olisivat valtuuttaneet kantajan nostamaan vahingonkorvauskanteen nimissään (ks. vastaavasti määräys 12.5.2010, CPEM v. komissio, C-350/09 P, ei julkaistu, EU:C:2010:267, 61 kohta ja tuomio 30.6.2009, CPEM v. komissio, T-444/07, EU:T:2009:227, 39 ja 40 kohta).

119 Kantajana olevan yrityksen johtajille ja työntekijöille aiheutuneen vahingon olemassaoloa ei yleensäkään ole näytetty toteen. Kantaja on nimittäin tukeutunut pelkkiin väitteisiin eikä ole esittänyt mitään konkreettista näyttöä, joka osoittaisi sen johdolle ja työntekijöille aiheutuneen ahdistusta ja rasitusta

siitä, ettei asiaa T-54/06 ratkaistu kohtuullisessa ajassa. Kantaja ei toisaalta myöskään osoita, että sen johdolle ja työntekijöille olisi aiheutunut suoraa ja kantajalle itselleen aiheutuneesta vahingosta erillistä henkilökohtaista vahinkoa.

120 Tämän perusteella vaatimus, joka koskee kantajana olevan yrityksen johdolle ja työntekijöille väitetysti aiheutuneen aineettoman vahingon korvaamista, on jätettävä tutkimatta ja joka tapauksessa hylättävä perusteettomana.

2) *Kantajalle väitetysti aiheutunut aineeton vahinko*

121 Oikeuskäytännöstä ilmenee, että jos kantaja ei esitä mitään seikkaa, joka osoittaisi sen kärsimän aineettoman vahingon olemassaolon ja laajuuden, sen on vähintäänkin osoitettava, että moitittu toiminta oli vakavuutensa takia sellaista, että se voi aiheuttaa kantajalle tällaista vahinkoa (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2009, SELEX Sistemi Integrati v. komissio, C-481/07 P, ei julkaistu, EU:C:2009:461, 38 kohta; tuomio 28.1.1999, BAI v. komissio, T-230/95, EU:T:1999:11, 39 kohta ja tuomio 16.10.2014, Evropaïki Dynamiki v. komissio, T-297/12, ei julkaistu, EU:T:2014:888, 31, 46 ja 63 kohta).

122 Tästä on aluksi muistutettava, että kantaja vetoaa siihen, että sen maineelle on aiheutunut vahinkoa erityisesti suhteessa sijoittajiin ja asiakkaisiin.

123 Kantajan esittämien perustelujen tueksi ei kuitenkaan ole todisteita, jotka osoittaisivat, että oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylitys on ollut niin vakava, että se on ollut omiaan vahingoittamaan kantajan mainetta niin, että sen vaikutukset ylittävät päätöksen K(2005) 4634 vaikutukset.

124 Kantaja ei siten ole osoittanut, että se, ettei asiaa T-54/06 ratkaistu kohtuullisessa ajassa, oli omiaan vahingoittamaan sen mainetta.

125 Nyt käsiteltävässä asiassa edellä 63 kohdassa esitetty toteamus, jonka mukaan oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto ylittyi, olisi, kun otetaan huomioon tämän rikkomisen kohde ja vakavuus, joka tapauksessa riittävä kantajan maineelle väitetysti aiheutuneen vahingon hyvittämiseksi.

126 Toiseksi se, että kantaja on joutunut kokemaan epävarmuutta muun muassa siitä, kuinka sen päätöksestä K(2005) 4634 nostama kanne menestyisi, kuuluu olennaisena osana kaikkiin oikeudenkäyntimenettelyihin. Lisäksi kantajan on täytynyt olla tietoinen siitä, että asia T-54/06 oli jossain määrin monitahoinen ja että tämä monitahoisuus liittyi yhtäältä siihen, että unionin yleisessä tuomioistuimessa oli samaan aikaan vireillä useita päätöksestä K(2005) 4634 eri kielillä nostettuja kanteita, ja toisaalta siihen, että unionin yleisen tuomioistuimen oli tutkittava perusteellisesti kyseisten asioiden laajat asiakirja-aineistot ja erityisesti määritettävä niiden tosiseikat ja tutkittava oikeusriidat aineellisesti.

127 Asian T-54/06 oikeudenkäynti, joka kesti yhteensä 5 vuotta ja 9 kuukautta, ylitti ennakoidun keston, jota kantaja on muun muassa kanteen nostamishetkellä voinut odottaa. Lisäksi asian T-54/06 oikeudenkäynnin kirjallisen vaiheen päättymisen ja suullisen vaiheen alkamisen välinen ajanjakso näyttää kestäneen 3 vuotta ja 10 kuukautta. Näiden ajanjaksojen pituutta ei voida mitenkään selittää prosessinjohtotoimien tai asian selvittämistoimien määräämisellä eikä oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvien seikkojen ilmenemisellä. Kantaja ei myöskään ole omalla menettelyllään mitenkään vaikuttanut nyt todettuun käsittelyajan pitkittymiseen. Kantaja on päinvastoin ainakin kahteen otteeseen ilmaissut unionin yleiselle tuomioistuimelle odottavansa ratkaisua ja pyytänyt asian T-54/06 kiireellistä käsittelyä.

128 Näin ollen se, ettei asiaa T-54/06 ratkaistu kohtuullisessa ajassa, oli omiaan aiheuttamaan kantajalle enemmän epävarmuutta kuin oikeudenkäyntimenettelyissä tavanomaisesti aiheutuisi. Tällainen pitkittynyt epävarmuus on väistämättä vaikuttanut kyseisen yrityksen päätöksenteon suunnitteluun ja liikkeenjohtoon ja siten osaltaan aiheuttanut aineetonta vahinkoa.

129 Kolmanneksi nyt käsiteltävän asian olosuhteissa sitä aineetonta vahinkoa, joka kantajalle aiheutui sen kokeman pitkittyneen epävarmuuden vuoksi, ei voida täysin hyvittää toteamalla, että oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto ylittyi.

130 Tästä on ensinnäkin huomautettava, että kantajan vaatima ja edellä 112 kohdassa mainittu korvaus koskee useiden eri aineettomien vahinkojen korvaamista ja muun muassa sellaisen maineen vahingoittumisen korvaamista, jota ei ole näytetty toteen ja joka voidaan joka tapauksessa riittävästi hyvittää toteamalla, että oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto ylittyi (ks. edellä 122–125 kohta).

131 Toiseksi unionin tuomioistuin on todennut, että kun otetaan huomioon tarve varmistaa unionin oikeuden kilpailusääntöjen noudattaminen, unionin tuomioistuimet eivät voi pelkästään sillä perusteella, ettei tuomiota ole annettu kohtuullisessa ajassa, antaa kantajalle mahdollisuutta kyseenalaistaa sakon perusteltavuus tai suuruus, kun kantajan kaikki kanneperusteet, jotka koskevat kyseisen sakon suuruudesta ja siitä toiminnasta, josta sakko on määrätty seuraamukseksi, esitettyjä toteamuksia, on hylätty (tuomio 26.11.2013, Kendrion v. komissio, C-50/12 P, EU:C:2013:771, 87 kohta; ks. vastaavasti myös tuomio 16.7.2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. komissio, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 194 kohta ja tuomio 8.5.2014, Bolloré v. komissio, C-414/12 P, ei julkaistu, EU:C:2014:301, 105 kohta).

132 Tästä seuraa, että se, että oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto ylittyi tutkittaessa sellaisesta komission päätöksestä nostettua kannetta, jolla yritykselle määrätään sakkoa unionin oikeuden kilpailusääntöjen rikkomisesta, ei voi johtaa kyseisellä päätöksellä määrätyn sakon kumoamiseen kokonaisuudessaan tai osittain (tuomio 26.11.2013, Groupe Gascogne v. komissio, C-58/12 P, EU:C:2013:770, 78 kohta ja tuomio 26.11.2013, Kendrion v. komissio, C-50/12 P, EU:C:2013:771, 88 kohta; ks. myös vastaavasti tuomio 8.5.2014, Bolloré v. komissio, C-414/12 P, ei julkaistu, EU:C:2014:301, 107 kohta).

133 Sellainen oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittymisestä aiheutuneesta aineettomasta vahingosta myönnettävän korvauksen laskentamenetelmä, jossa komission määräämän sakon määrästä vähennettäisiin, kuten kantaja vaatii, tietty prosenttiosuus, johtaisi sakon määrän kyseenalaistamiseen, vaikkei ole näytetty toteen, että oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittyminen asiassa T-54/06 olisi vaikuttanut sakon määrään.

134 Kantajan vaatimukset, joiden mukaan väitetty aineeton vahinko olisi hyvitettävä alentamalla komission päätöksellä K(2005) 4634 määrättyä sakkoa, on siten hylättävä.

135 Kun siis otetaan huomioon edellä 126–134 kohdassa esitetyt arvioinnit ja erityisesti oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylityksen pituus, kantajan oma menettely ja sen oikeudenkäynnin aikana ilmaisema odotus, tarve varmistaa unionin kilpailusääntöjen noudattaminen ja tämän kanteen tehokkuus, on kolmanneksi katsottava kohtuulliseksi myöntää kantajalle 6 000 euron korvaus, jota voidaan pitää riittävänä korvauksena vahingosta, joka tälle yritykselle on aiheutunut sen asiassa T-54/06 käydyn oikeudenkäynnin aikana kokemasta pitkittyneestä epävarmuudesta.

c) ***Korot***

136 Kantaja vaatii kolmannessa kanneperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin lisää sille myönnettävän vahingonkorvauksen määrään viivästyskorot, jotka lasketaan 26.11.2013 lukien.

137 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että velvollisuus maksaa viivästyskorkoa syntyy lähtökohtaisesti vahingonkorvaukseen velvoittavan tuomion antopäivästä (ks. vastaavasti tuomio 26.6.1990, Sofrimport v. komissio, C-152/88, EU:C:1990:259, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

138 Viivästyskorkojen vahvistamisessa on aiheellista ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä 29.10.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 (EUVL 2012, L 362, s. 1) 83 artiklan 2 kohdan b alakohta ja 111 artiklan 4 kohdan a alakohta. Näiden säännösten mukaan korkokantana saamisiin, joita ei ole maksettu eräpäivään mennessä, käytetään Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa erääntymiskuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä julkaistua Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaa korkoa korotettuna 3,5 prosenttiyksiköllä.

139 Nyt käsiteltävässä asiassa edellä 109 ja 135 kohdassa tarkoitettuihin vahingonkorvauksiin on lisättävä viivästyskorot, jotka lasketaan tämän tuomion julistamispäivästä siihen saakka, kunnes korvaus on kokonaan maksettu.

140 Viivästyskorkojen korkokannan on vastattava Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaa korkokantaa lisättynä 3,5 prosenttiyksiköllä.

d) *Päätelmä vahingonkorvausten määrästä ja koroista*

141 Edellä esitetty huomioon ottaen nyt käsiteltävä kanne on hyväksyttävä osittain siltä osin kuin siinä vaaditaan korvaamaan vahingot, joita kantajalle on aiheutunut siitä, ettei asiassa T-54/06 annettu ratkaisua kohtuullisessa ajassa.

142 Vahingosta, joka kantajalle aiheutui siitä, että pankkitakauksesta on ollut maksettava lisäkuluja, on myönnettävä 588 769,18 euron korvaus.

143 Kantajalle aiheutuneista aineettomista vahingoista myönnetään 6 000 euron korvaus.

144 Edellä 142 ja 143 kohdassa tarkoitettuihin vahingonkorvauksiin lisätään edellä 139 ja 140 kohdassa mainituilla ehdoilla määritetyt viivästyskorot.

145 Kanne hylätään muilta osin.

IV **Oikeudenkäyntikulut**

146 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Euroopan unionin tuomioistuimen esittämän oikeudenkäyntiväitteen 6.1.2015 antamallaan määräyksellä Kendrion v. Euroopan unioni (T-479/14, ei julkaistu, EU:T:2015:2) ja määräsi, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin. Näin ollen unionin, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, on vastattava omista kuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut siltä osin kuin on kyse 6.1.2015 annettuun määräykseen Kendrion v. Euroopan unioni (T-479/14, ei julkaistu, EU:T:2015:2) johtaneesta oikeudenkäyntiväitteestä aiheutuneista kuluista.

147 Työjärjestyksen 134 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, kukin asianosainen vastaa omista kuluistaan. Unionin yleinen tuomioistuin voi kuitenkin päättää, että asianosainen vastaa omista kuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan suhteellinen osuus vastapuolen kuluista, jos tämä on perusteltua asiassa ilmenneiden seikkojen vuoksi.

148 Käsiteltävässä asiassa kantajan vaatimukset on hyväksytty osittain asiakysymysten osalta. Kantajan esittämät vahingonkorvausvaatimukset on kuitenkin pääosin hylätty. Asian olosuhteet huomioon ottaen on näin ollen päätettävä, että kukin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

149 Työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Näin ollen on päätettävä, että komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu kolmas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, velvoitetaan maksamaan Kendrion NV:lle 588 769,18 euron suuruinen korvaus aineellisesta vahingosta, joka tälle yhtiölle on aiheutunut siitä, että 16.11.2011 annettuun tuomioon Kendrion vastaan komissio (T-54/06, ei julkaistu, EU:T:2011:667) johtaneessa asiassa oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto ylittyi.

2) Unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, velvoitetaan maksamaan Kendrionille 6 000 euron korvaus aineettomasta vahingosta, joka tälle yhtiölle on aiheutunut siitä, että asiassa T-54/06 oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto ylittyi.

3) Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin korvauksiin lisätään viivästyskorot, jotka lasketaan tämän tuomion julistamisesta siihen asti, kunnes korvaus on kokonaan maksettu, sen korkokannan mukaisesti, jonka määrä vastaa Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaa korkokantaa korotettuna 3,5 prosenttiyksiköllä.

4) Kanne hylätään muilta osin.

5) Unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Kendrionille aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin kuin ne liittyvät oikeudenkäyntiväitteeseen, josta annettiin 6.1.2015 määräys Kendrion vastaan Euroopan unioni (T-479/14, ei julkaistu, EU:T:2015:2).

6) Kendrion ja unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, jotka liittyvät tähän tuomioon johtaneeseen kanteeseen.

7) Euroopan komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Papasavvas Labucka Bieliūnas

Kreuschitz Forrester

Julistettiin Luxemburgissa 1 päivänä helmikuuta 2017.

Sisällys